

Правила оформлення бібліографічного списку літератури при виконанні навчальних та наукових робіт

Список літератури – необхідний елемент довідкового апарату будь-якої друкованої праці (опублікованої чи неопублікованої): монографії, дисертації, дипломної або курсової роботи, статті.

1. Список включає цитовану, згадувану та вивчену автором літературу.
 2. Зміст списку визначається автором роботи. Особлива увага приділяється відображенню літератури останніх 3-5 років, як показник інформованості автора про сучасний стан досліджуваної теми.
 3. При оформленні бібліографічного списку доцільно його назвати «Список використаної літератури».
 4. Список відображає всі види документів незалежно від форми (способу) їх представлення та носія (друковані матеріали, географічні карти, електронні носії, інформація віддаленого доступу тощо).
 5. При складанні списку літератури можливі різні способи розстановки бібліографічних описів джерел:
 - алфавітна;
 - хронологічна;
 - систематична;
 - нумераційна (в порядку появи посилань у тексті роботи).
 - 5.1. Найчастіше використовується алфавітна розстановка, тобто в абетковому порядку прізвищ авторів або назви джерела, якщо автора не має чи їх більше трьох.
 - 5.2. При хронологічній розстановці всі джерела розташовуються за роками публікацій, а в межах одного року – за алфавітом авторів або назв. Хронологічний принцип дозволяє показати історію вивчення досліджуемого питання (теми). Іноді використовують зворотно-хронологічне розташування джерел, коли автор головну увагу приділяє сучасному становленню теми, що вивчається.
 - 5.3. При систематичній розстановці літератури бібліографічні описи групуються за галузями знань, окремими темами в їх логічному підпорядкуванні або за главами, розділами роботи, а в середині кожного розділу – за алфавітом чи в хронологічному порядку.
 - 5.4. Досить часто застосовується розстановка літератури в порядку першого згадування в тексті роботи (нумераційна). Але в такому списку важко проаналізувати охоплення теми, відповідність вказаних публікацій посиланням на них. Список, складений таким чином, не повний, тому що включає тільки згадану та цитовану літературу.
 6. Вказані в списку публікації подають в наступному порядку:
 - роботи вітчизняних й іноземних авторів, надрукованих російською та українською мовами в загальному алфавіті, зважаючи на транскрипцію написання;
 - твори вітчизняних та іноземних авторів іноземними мовами, спочатку латинський алфавіт, потім східні мови, якщо є;
 - інформація on-line;
 - статистичні матеріали.
- Офіційні та керівні документи рекомендовано виносити на початок списку.
7. Роботи одного автора розташовуються за алфавітом назв, а автори-однофамільці – за алфавітом ініціалів.

Скільки б робіт одного автора не було, обов'язково треба вказувати прізвище та ініціали, не замінюючи їх прочерками.

8. В бібліографічному списку літератури використовується нумерація наскрізь.

9. Наповнення бібліографічного списку до наукової роботи визначається автором.

Як правило, обсяг списку не повинен перевищувати 5 % обсягу рукопису. Наприклад, оптимальний обсяг вивченої літератури при написання реферату повинен бути ні менш 5 джерел, курсової роботи – 10-15, дипломної чи магістерської роботи – 40-50 [7], а дисертаційної – близько 25 % обсягу наукової роботи [8].

!!! 😊 😊 У списку опублікованих праць здобувача, який наводять в авторефераті, необхідно вказати прізвища та ініціали всіх його співавторів, незалежно від виду публікації [6].

10. Бібліографічний опис документа – це бібліографічні відомості про документ, які наведені за чіткими правилами, певним наповненням і порядком дотримування належних зон й елементів, призначених для ідентифікації та загальної характеристики документа (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006).

Правила складання бібліографічного опису регламентуються державним стандартом «ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT)».

В залежності від об'єкту опису, розрізняють монографічний, зведений та аналітичний бібліографічний опис:

- монографічний – опис на окремо виданий документ (книга, брошура, географічна карта тощо);

- зведений – на групу документів (багатотомне видання, серійні видання, річний комплект журналів або газет тощо), тобто кілька томів, випусків, які складають єдине видання;

- аналітичний – на частину документа (розділ, глава, параграф із книги окремих том багатотомного видання, стаття із газети, журналу, збірника).

Для забезпечення точності бібліографічного опису, його складають безпосередньо за самим документом, маючи документ перед очима («de visu»), але описи для списків літератури допускається складати на основі інших вторинних документів.

Бібліографічний опис, як правило, складається мовою тексту видання, додержуючись правил сучасної орфографії. Скорочення слів та словосполучень допускаються відповідно з державними стандартами «ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», «ГОСТ 7.12-93 «Межгосударственный стандарт. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

Приклади бібліографічного опису

Характеристика
джерела

Приклад оформлення

Книги:

Один автор

1. Коробейников Г. В. Психофизиологическая организация деятельности человека : монография / Г. В. Коробейников. – Белая Церковь, 2008. – 138 с.
2. Шевченко О. О. Функціональна анатомія серцево-судинної системи : навч. посібник для студ. вищ. мед. навч. закладів IV рівня акредитації / О. О. Шевченко. – К. : Олімпійська літ., 2008. – 184 с.
3. Чой Сунг Мо. Тхэквондо для начинающих / Чой Сунг Мо ; худож.-оформ. А. Семенова. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2005. – 128 с. : ил. – (Мастера боевых искусств).
4. Rink J. E. Designing the physical education curriculum : promoting active lifestyles / J. E. Rink. – Boston : McGraw-Hill Higher Education, 2009. – 250 p.

Два автора

1. Левенець В. М. Спортивна травматологія : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / В. М. Левенець, Я. В. Лінько. – К. : Олімпійська літ.ература, 2008. – 216 с.
2. Фитзингер П. Бег по шоссе для серьезных бегунов : пер. с англ. / П. Фитзингер, С. Дуглас. – Мурманск : Тулома, 2007. – 192 с.
3. Whiting W. C. Biomechanics of musculoskeletal injury / W. C. Whiting, R. F. Zernicke. – 2nd ed. – Champaign : Human Kinetics, 2008. – X, 350 p.

Три автори

1. Таймазов В. А. Петр Францевич Лесгафт. История жизни и деятельности / В. А. Таймазов, Ю. Ф. Курамшин, А. Т. Марьянович. – СПб. : Печатный Двор, 2006. – 480 с. : ил.
2. Жилкин А. И. Легкая атлетика : учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений, обучающихся по спец. 033100 - Физическая культура / А. И. Жилкин, В. С. Кузьмин, Е. В. Сидорчук. – 3-е изд., стер. – М. : Академия, 2006. – 464 с. – (Высшее профессиональное образование).
3. Белих М. О. Легкоатлети України / М. О. Белих, П. Т. Богачик, З. П. Синицький. – К. : Здоров'я, 1971. – 184 с. : ил.
4. Ferrand A. Routledge handbook of sports sponsorship / A. Ferrand, L. Torrigiani, A. Camps-Povill. – London ; New York : Routledge, 2007. – 278 p.

Чотири і більше
авторів

1. Навчальні завдання з англійської мови для самостійної роботи студентів I курсу (другий семестр) / Л. М. Бардіна, Л. З. Доценко, Т. В. Мартіросова, В. Л. Шепелюк ; НУФВСУ. – К., 2003. – 300 с.
2. Дзюдо. Система и борьба : учебник для СДЮШОР, спортивных факультетов педагогических институтов, техникумов физической культуры и училищ олимпийского резерва / Ю. А. Шулика, Я. К. Коблев, В. М. Невзоров, Ю. М. Схаляхо ; общ. ред. Ю. А. Шулика, Я. К. Коблев ; худож.-оформ. А. П. Киричек. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. – 800 с. : ил.

або

Дзюдо. Система и борьба : учебник для СДЮШОР, спортивных факультетов педагогических институтов, техникумов физической культуры и училищ олимпийского резерва / Ю. А. Шулика [и др.] ; худож.-оформ. А. П. Киричек. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. – 800 с. : ил.

3. Україна: утвердження незалежної держави (1991-2001) / Н. П. Барановська, В. Ф. Верстюк, С. В. Віднянський [та ін.] ; ред. В. М. Литвин. – К. : Вид. дім "Альтернативи", 2001. – 704 с.

Без автора

1. International Olympic Academy. Special subject: Olympic games: athletes and spectators : 40th session for young participants (23 July - 8 August 2000). - [Athens], 2001. – 304 p.

- редактор
2. Спортивная медицина : практические рекомендации : пер. с англ. / ред. Р. Джексон. – Киев : Олимпийская литература, 2003. – 384 с.
 3. Економічна соціалізація молоді: соціально-психологічний аспект / ред. В. В. Москаленко ; Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К. : Укр. центр політичного менеджменту, 2008. – 336 с. – (Бібліотека журналу "Соціальна психологія").
- укладач
1. Спортивная психология: в трудах зарубежных специалистов : хрестоматия / сост. И. П. Волков, Н. С. Цикунова. – М. : Сов. спорт, 2005. – 286 с.
 2. Єдина спортивна класифікація України на 2002-2006 рр. Ч. 3. Види спорту інвалідів / укл. М. В. Тищенко ; Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту. – К. : Олімпійська літ., 2003. – 92 с.
 3. Physical activity and type 2 diabetes : therapeutic effects and mechanisms of action / ed. J. A. Hawley, J. R. Zierath. – Champaign : Human Kinetics, 2008. – 220 p.
- переклад з вказівкою перекладача
- Эндокринная система, спорт и двигательная активность / ред. У. Дж. Кремер, А. Д. Рогол ; пер. с англ. И. Андреев. – Киев : Олимпийская лит., 2008. – 600 с.
- переклад без вказівки перекладача
- МакМенеми Д. Предоставление электронных услуг : руководство для публичных библиотек и центров обучения / Д. МакМенеми, А. Поултер. – М. : Омега-Л, 2006. – 248 с.
- Багатотомний документ
1. Теорія і методика фізичного виховання : підручник для студентів ВНЗ фіз. виховання і спорту: в 2 т. / ред. Т. Ю. Круцевич ; пер. з рос. Л. К. Кожевникової. – К. : Олімпійська літ., 2008. – Т. 1 : Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. - 392 с.; Т. 2 : Методика фізичного виховання різних груп населення. - 368 с.
 2. Большая олимпийская энциклопедия : в 2 т. Т. 1. А - Н / сост. В. Л. Штейн-бах. – М. : Олимпия Пресс, 2006. – 784 с. : ил.
 3. Енциклопедія сучасної України : в тт. Т. 4. В-Вог / ред. І. М. Блюміна [та ін.] ; Ін-т енциклопедичних досліджень НАНУ. – К., 2005. – 700 с.
- Матеріали конференцій, конгресів
1. Современный Олимпийский и Паралимпийский спорт и спорт для всех : материалы XII Междунар. науч. конгресса (Москва, 26-28 мая 2008 г.) : в 3 т. Т. 1 / Российский государственный университет физической культуры, спорта и туризма. – М. : Физическая культура, 2008. – 386 с.
 2. Физкультурное образование: международный опыт и перспективы развития : материалы Всеукр. юбилейной науч. конф. с международным участием (Симферополь, 11-12 декабря 2008 г.) / ред. Ю. А. Буков, С. В. Погодина, Е. Ю. Грабовская ; Таврийский НУ им. В. И. Вернадского. – Симферополь, 2008. – 170 с. – Укр., рус. яз.
 3. Збірник наукових праць : у 3 ч. Ч. 3 : Теорія і методика фізичної культури та спорту: (за результатами конкурсу студентських наукових робіт 2007 року) / Сумський ДПУ ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2007. – 116 с.
- Документи, що продовжуються
1. Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту : періодичне видання. Вип. 12 : в 4 т. Т. 4 / Львівський ДФК. – Львів : Укр. технології, 2008. – 262 с.
 2. Слобожанський науково-спортивний вісник : зб. наук. ст. / ХДАФК. – Х., 2008. – Вип. 3. – 196 с.; Вип. 4. – 268 с. – Укр., рос. мовами.
 3. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / ред. С.С.Єрмаков; ХДАДМ (ХХІІІ). – Х., 2008. – № 7. – 186 с.
 4. Физическое воспитание студентов творческих специальностей : сб. науч. тр. / ред. С. С. Ермаков; ХХПІ. – Харьков, 2008. – № 5. – 116 с.

- Законодавчі та нормативні документи
1. Закон України про рекламу (за станом на 25 січня 2000 р.) / Верховна Рада України. – Київ : Парламентське видавництво, 2000. – 20 с.
 2. Про внесення змін до статті 29 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" : закон України від 15 трав. 2007 р. № 1021-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 34 (24 серпня). – С. 1105.
або
Україна. Закони. Про внесення змін до статті 29 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" : закон України від 15 трав. 2007 р. № 1021-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 34 (24 серпня). – С. 1105.
 3. Авторское право Украины : сборник нормативно-правовых актов / ред. В. В. Ситцевой. – Киев, 1996. – 164 с.
 4. Про пріоритети розвитку фізичної культури і спорту в Україні : указ Президента України від 21 липня 2008 р. № 640/2008 // Спорт. газета. – 2008. – № 57, 25-28 липня. – С. 3.
або
Україна. Президент (2004 – Ющенко В. А.). Про пріоритети розвитку фізичної культури і спорту в Україні : указ Президента України від 21 липня 2008 р. № 640/2008 // Спорт. газета. – 2008. – № 57, 25-28 липня. – С. 3.
 5. Положення про Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту // Уряд. кур'єр. – 2005. – № 168, 7 вересня. – С. 9–12.
- Стандарти
1. ГОСТ 7.12-93. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила. – Введ. 1994-12-13. – М. : Госстандарт России, 1994. – 15 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному делу и издательскому делу).
 2. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні правила та вимоги : ДСТУ 3582-97. – Чинний від 1998-07-01. – К. : Держстандарт України, 1998. – 24 с. – (Державний стандарт України).
- Препринти
1. Численные методы Монте-Карло и молекулярной динамики в изучении свойств жидкой воды / В. Я. Антонченко, В. В. Ильин, Н. Н. Маковский, В. Н. Семянковский. – Киев, 1980. – 59 с. – (Препр. / АН УССР, Ин-т теоретич. Физики ; ИТФ-80-86р).
 2. Панасик М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / М. І. Панасик, А. Д. Скорбун, Б. М. Сплошной. – Чорнобиль, 2006. – 7 с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. Безпеки АЕС ; 06-1).
- Депоновані наукові праці
1. Луцкив Н. М. Модели систем печатной машины с компенсаторами натяжения и длины / Н. М. Луцкив, И. А. Волощак. – Киев, 1985. – 10 с. – Деп. в ВИНТИ 25.0685, № 4507.
 2. Бесконтрольный пневматический контроль вязкости жидкостей / Н. М. Мордасов, П. М. Гребенникова, Н. М. Козодаева [и др.] ; Тамб. гос. техн. ун-т. – Тамбов, 2005. – Деп. в ВИНТИ 31.10.05, № 1394-B2005.
- Патенти
1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МКП ⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J13/00. Приемопередающее устройство / В. И. Чугаева, заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. - № 200013/736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).
 2. Pat. 4444035 USA, IC ³ B 21 B 31/08. Steel pipe rolling mill / S. Akita, M. Hatanaka, A. Uemura. – Publ. 24.04.84.
або
Пат. 4444035 США, МКИ ³ В 21 В 31/08. Steel pipe rolling mill / S. Akita, M. Hatanaka, A. Uemura. – Опубл. 24.04.84.

- Авторські
свідчення
1. А. с. 1221043 СССР, МКИ³ В 63 27/14. Аппарельное устройство судна / О. И. Киселев. - № 3792386/27-11 ; заявл. 12.07.84 ; опубл. 30.03.86, Бюл. № 12. – 2 с.
- Звіт про НДР
1. Акустические исследования материалов, работающих в полях излучений: оптимизация параметров акустоэмиссионных систем : отчет о НИР : Тема № 81-1-18А / рук. Работы В. М. Баранов ; исполн.: Т. В. Губина. – М. : МИФИ, 1982. – 22 с.
2. Дослідження стійкості й розробка рекомендацій за параметрами бортів кар'єру Південного ГЗКа : звіт про НДР (заключ.) / Держ. мале підприємство з маркшейдер., екол. й гідротех. досліджень «МЕГП» ; керівник роботи Б. І. Воскобойников. – З. 12-3-А-97-91-3; Інв. № 810. – Кривий Ріг, 1992. – 244 с.
- Бібліографічні
й показники
1. Куц О. С. Бібліографічний показник та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного інституту фізичної культури у 2006 році : спец. 24.00.01, 24.00.02, 24.00.03 / О. С. Куц, О. С. Вацеба ; ЛДІФК. – Львів : Українські технології, 2007. – 76 с.
2. Белавенцева Г. Н. Путь к здоровью : рек. указатель лит. / Г. Н. Белавенцева ; Государственная библиотека СССР им. В. И. Ленина. – М. : Книга, 1972. – 30 с.
- Дисертації
1. Улізько В. М. Оцінка функціонального стану кваліфікованих спортсменок, які спеціалізуються з настільного тенісу в річному циклі підготовки : дис. ... канд наук з фіз виховання і спорту : 24.00.01 / Віра Михайлівна Улізько ; Львівський ДУФК. – Київ, 2008. – 206 с.
2. Кашуба В. А. Биодинамика осанки школьников в процессе физического воспитания : дис. ... д-ра наук по физ. воспитанию и спорту : 24.00.02 / В. А. Кашуба ; НУФВСУ. – Киев, 2003. – 436 с.
- Автореферати
дисертацій
1. Андреев О. С. Организационно-педагогические аспекты развития мини-футбола в Российской Федерации : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Олег Семенович Андреев ; Московская ГАФК. – Малаховка, 2009. – 28 с.
2. Байрачний О. В. Психологічні показники у визначенні спортивного амплуа футболістів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01 / О. В. Байрачний ; НУФВСУ. – К., 2009. – 20 с.
- Частина
документа**
Стаття із
матеріалів
конференцій,
конгресів
1. Характеристика процессов регулирования у спортсменов-юношей при спортивных циклических движениях / П. И. Гуменер, А. К. Зыков, В. А. Левандо [и др.] // 13-я Всесоюзная конференция по физиологической и биохимической характеристике циклических видов спорта : тезисы докладов. – Таллинн, 1974. – С. 70–71.
2. Лисицкая Т. С. Метод Пилатеса и его влияние на физическое развитие и психоэмоциональное состояние женщин среднего возраста / Т. С. Лисицкая, О. В. Буркова, С. А. Кувшинникова // Современный Олимпийский и Паралимпийский спорт и спорт для всех : материалы XII Международного научного конгресса: (26-28 мая 2008 г., Москва) / Российский государственный университет физической культуры, спорта и туризма. – Москва, 2008. – Т. 1. – С. 290–291.
- або
- Лисицкая Т. С. Метод Пилатеса и его влияние на физическое развитие и психоэмоциональное состояние женщин среднего возраста / Т. С. Лисицкая, О. В. Буркова, С. А. Кувшинникова // Современный Олимпийский и Паралимпийский спорт и спорт для всех : материалы XII Междунар. науч. конгресса. – М., 2008. – Т. 1. – С. 290–291.
3. Шинкарук О. А. Забезпечення тренерськими кадрами в системі дитячо-юнацького спорту / О. А. Шинкарук // Олімпійський спорт і спорт для всіх : 9 міжнар. наук. конгрес, присвячується 75-річчю НУФВСУ: тези доповідей. – К., 2005. – С. 491.

- Стаття із збірника
1. Гумен В. Шейпінг-програма для урочних занять з фізичного виховання студенток / В. Гумен // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. – Х., 2006. – № 7. – С. 19–123.
 2. Сіренко Р. До питання оптимізації теоретичної підготовки студентів на заняттях з фізичного виховання у вищих навчальних закладах / Р. Сіренко, Ю. Стельникович // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2005. – Вип. 9 : у 4 т. ; т. 3. – С. 86–89.
 3. Платонов А. К. Система определения положения локомоционного робота в пространстве / А. К. Платонов, В. Е. Павловский // Биомеханика. Профилактика, патогенез и лечение травм и ортопедических деформаций : труды Рижского НИИ травматологии и ортопедии. – Рига, 1975. – Вып. XIII. – С. 599–604.
 4. Лопухин В. Я. Обзор диссертационных работ по плаванию (1940 - 1980 гг.) / В. Я. Лопухин // Плавание : ежегодник. – М., 1982. – Вып. 1. – С. 45–48.
- Стаття із журналу
1. Вавілова Л. Л. Моделювання інсулінорезистентності та комплексу супутніх метаболічних порушень за допомогою дексаметазону / Л. Л. Вавілова, Т. А. Крячок, Т. В. Талаєва // Фізіологічний журнал. – 2009. – Т. 55, № 3. – С. 75–80.
 2. Шкретий Ю. Основы построения микроциклов при многоразовых занятиях в течение дня / Ю. Шкретий // Наука в Олимпийском спорте. – 2001. – № 1. – С. 33–42.
 3. Футбол плюс легка атлетика : [про майбутню долю НСК "Олімпійський"] // Олімпійська арена. – 2009. – № 9. – С. 20.
 4. Alen M. Androgenic-anabolic steroid effects on serum thyroid, pituitary and hormones in athletes / M. Alen, P. Rakkila, M. Reinila [et al.] // Am. J. Sports Med. – 1987. – V. 5, № 4. – P. 357–361.
- Стаття із газети
1. Вакарчук І. Вища освіта України - європейський вимір: стан, проблеми, перспективи : доповідь міністра освіти і науки на підсумковій колегії МОН України (21 березня 2008 року, м. Київ) / І. Вакарчук // Освіта. – 2008. – № 13/14, 19-26 березня. – С. 4–7.
 2. Владимірова А. Выбирая тренера, не дайте себя запутать! : [заняття фітнесом] / А. Владимірова, М. Алисова // Сов. спорт. – 2002. – 7 дек. – С. 16.
 3. Дубогай О. Д. Щоденник здоров'я [школяра] / О. Д. Дубогай // Валеологія. – 1999. - № 7, квітень. – С. 2–6; № 8, квітень. – С. 13–14.
- Інтерв'ю
1. Бубка С. Копенгаген: олімпійські зустрічі : [інтерв'ю з президентом НОК України С. Бубкою про роботу 121 сесії МОК і 13 Олімпійського конгресу "Олімпійський рух і суспільство"] / Сергій Бубка ; інтерв'ю вела Г. Нечаєва // Олімпійська арена. – 2009. – № 10. – С. 2–4.
 2. Платонов В. «Выпускник национального университета на должен маяться в поисках работы» : [інтерв'ю с ректором НУФВСУ В. Н. Платоновым] / В. Платонов ; провела В. Фельдман // Команда. – 1999. – 25 июня. – С. 12.
- Глава, розділ, параграф із книги
1. Теория и методика физического воспитания : учебник для спец. вузов физического воспитания и спорта : в 2 т. / ред. Т. Ю. Круцевич. – Киев : Олимпийская литература, 2003. – Т. 2, гл. 2 : Физическое воспитание детей дошкольного возраста / С. С. Вильчковский, Т. Ю. Круцевич. – С. 21–76.
 або
 Физическое воспитание детей дошкольного возраста / С. С. Вильчковский, Т. Ю. Круцевич // Теория и методика физического воспитания : учебник для спец. вузов физического воспитания и спорта : в 2 т. / ред. Т. Ю. Круцевич. – Киев : Олимпийская литература, 2003. – Т. 2, гл. 2. - С. 21–76.
 2. Григор'єв В. Й. Філософія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Й. Григор'єв ; Київський економічний інститут менеджменту. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – Розділ 10 : Українська філософія. – С. 138–158.

або

Українська філософія // Григор'єв В. Й. Філософія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Й. Григор'єв ; Київський економічний інститут менеджменту. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – С. 138–158.

**Електронні
ресурси**
Локальні

1. Литвин В. Україна 2004: Події. Документи. Факти / В. Литвин ; вступ. стаття, упоряд. В. Литвина; худ. оформ. А. Ямковий ; програмування М. Грінберг. – [Б. м.], 2005. – 1 CD. – Сист. вимоги: Pentium 233 Мг; Windows 9x/Me/NT/2000/XP; 64 Мб RAM; 800x600, 16 біт.
2. Хрипач Г. Н. Эффективный бодибилдинг / Г. Н. Хрипач. – Санкт-Петербург : Питер, 2007. – 1 DVD с видеокурсом. – (Красивое тело).

Віддаленого
доступу

1. Статут Федерації Волейболу України // Федерація Волейболу України. – Режим доступу: www.ufg.org.ua. – 21.05.2009.
2. Осипов А. Ю. Оценка состояния спортсменов на основе контроля ЭКГ / А. Ю. Осипов // Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 7. – С. 46–48. – Режим доступа к журналу: <http://www.infosport.ru/press/tpfk>.

!!! ☹ ☺ *Зверніть увагу на пропуски та тире!*

Література, що рекомендується

1. Альберт Ю. В. Списки литературы в научных изданиях: составление и оформление / Ю. В. Альберт. – Киев : Наукова думка, 1988. – 150 с.
2. Евсева И. П. Правила оформления библиографических ссылок и реферата / И. П. Евсева // Библиотеки учебных заведений. – 2008. – № 26. – С. 25–36.
3. Евсева И. П. Правила оформления библиографического списка при выполнении учебных и научных работ / И. П. Евсева // Библиотеки учебных заведений. – 2008. – № 25. – С. 54–64.
4. Ермаков С. С. Диссертация: "Как избежать ошибок при ее подготовке": метод. рекомендации / С. С. Ермаков. – Харьков : ХГАДИ, 2002. – 36 с. – Електронна копія.
5. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. – 3-тє вид., стереотип. – Київ : Знання, 2006. – 332 с. – (Вища освіта 21 століття).
6. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2008. – № 3. – С. 9–13; 2009. – № 5. – С. 26–30.
7. Положення про науково-дослідну роботу студентів Національного університету фізичного виховання і спорту України у навчальному процесі / укл. І. А. Лисенко, Л. А. Харченко; НУФВСУ. – К., 2003. – 42 с.
8. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 2-ге вид., перероб і допов. – К. : Знання-Прес, 2002. – 296 с.

Підготувала Коваль О. В.,
зав. відділом довідково-бібліографічної
та інформаційної роботи